

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه اصفهان

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت کتابخانه‌های
دانشگاهی
Knowledge and Information Science
Academic Library Management

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

مصوب هفتمین جلسه شورای دانشگاه

مورخ ۱۴۰۱/۶/۱

دانشگاه اصفهان
دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت کتابخانه‌های
دانشگاهی

Knowledge and Information Science
Academic Library Management

فهرست شماره صفحه

فصل اول : مشخصات کلی کارشناسی ارشد ۴

۱- مقدمه ۵

۲- اهداف ۵

۳- اهمیت و ضرورت ۶

۴- نقش، توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان ۶

۵- تعداد و نوع واحدهای درسی ۶

فصل دوم : جدول عناوین و مشخصات دروس ۷

جدول ۱ : جدول نوع دروس ۸

جدول ۲: دروس مشترک ۹

جدول ۳ : دروس تخصصی ۱۰

جدول ۴ : دروس اختیاری ۱۱

جدول ۵ : دروس جبرانی ۱۲

فصل سوم : ویژگی‌های هر یک از دروس (هدف و سرفصل دروس) ۱۳

دروس مشترک

آمار استنباطی پیشرفته ۱۴

روش تحقیق در علم اطلاعات و دانش‌شناسی ۱۶

ذخیره و بازیابی اطلاعات ۱۸

داده‌کاوی ۲۰

تولید محتوا در وب (پیشرفته) ۲۲

روش‌های بازنمایی اطلاعات ۲۴

دروس تخصصی

مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی ۲۶

خدمات اطلاعاتی در کتابخانه‌های دانشگاهی ۲۸

نظام‌های اطلاعاتی در کتابخانه‌های دانشگاهی ۳۰

کاربرد حوزه‌های سنجشی در ارزیابی پژوهش ۳۲

مدیریت دانش و داده‌های پژوهشی دانشگاه ۳۴

دروس اختیاری

کتابخانه و جامعه اطلاعاتی ۳۶

طراحی فضا و معماری کتابخانه‌های دانشگاهی ۳۸

حقوق مالکیت فکری ۴۰

طراحی و توسعه کتابخانه دیجیتال ۴۲

مدیریت اسناد و آرشیو ۴۴

مدیریت منابع اطلاعاتی ۴۶

متون تخصصی انگلیسی ۴۸

علت بازنگری ۴۹

پیوست

۱- جدول تطبیقی دروس مشترک ۵۰

۲- جدول تطبیقی دروس تخصصی ۵۱

۳- جدول تطبیقی دروس اختیاری ۵۲

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

۱- مقدمه

هر چند حجم عظیمی از اطلاعات امروزه از طریق اینترنت در اختیار کاربران قرار می‌گیرد، اما همواره نیاز کاربران به بهره‌مندی از خدمات کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی افزایش می‌یابد. در این زمینه که به چه دلایلی نیاز مزبور گسترش یافته، اما در مجموع بیشتر دلایل آن را می‌توان در مواردی همچون دشواری تشخیص اطلاعات معتبر از غیر معتبر، افزایش حجم منابع اطلاعاتی، تنوع قالب‌های دسترسی به اطلاعات، تحولات روزافزون در آموزش عالی، محدودیت دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی قابل عرضه از طریق مراکز خصوصی و نظایر آن جستجو کرد. بر این اساس، آموزش نیروی انسانی که در راستای اهداف کتابخانه‌های دانشگاهی فعالیت نموده و در عرصه‌های آموزش و پژوهش آن را مورد توجه قرار دهد، از محورهای مهمی است که باید در توسعه نظام کتابخانه‌های دانشگاهی در دستور کار قرار گیرد. تعلیم چنین متخصصانی، در وهله نخست مستلزم فراهم‌آوری سر فصل‌های مناسبی است که با توجه به نیازهای متنوع موجود تدوین شده و سمت و سوی آموزش را در این زمینه تعیین نماید. بی‌تردید، وجود چنین چارچوب و برنامه‌ای به عنوان شالوده‌ای نظری، زمینه‌های لازم را برای درک بهتر شرایط کتابخانه‌های دانشگاهی فراهم خواهد کرد و علاوه بر آن، به مثابه راهنمایی عملی برای اقدامات مؤثر در این عرصه مدنظر گرفته شود.

۲- اهداف

نیازهای متنوع و رو به رشد کاربران کتابخانه‌های دانشگاهی که راه‌اندازی دوره کارشناسی ارشد گرایش مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی را ضروری نشان می‌دهد، از مباحث مهم آموزش عالی در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی تلقی می‌شود. بیش از هر چیز پنج عامل زیر نقش اصلی در این وجوه را ایفا می‌نماید:

۱. تخصصی شدن علوم، پیدایش حوزه‌های جدید، لزوم شناسایی، و تهیه منابع مورد نیاز آن‌ها؛
۲. رشد و توسعه فزاینده فناوری و ورود آن به عرصه کتابخانه‌های دانشگاهی؛
۳. انتظارات رو به رشد کاربران از کتابخانه‌های دانشگاهی با استفاده از فناوری‌های جاری روز؛
۴. ظهور نیازهای جدید سازماندهی منابع کتابخانه‌ای، به ویژه در سازماندهی منابع غیر کتابی و منابع الکترونیکی
۵. ورود حجم عظیمی از گزینه‌های تصمیم‌گیری که مدیران متخصص و آگاه را در کتابخانه‌های دانشگاهی طلب می‌کند.

۳- اهمیت و ضرورت

تمامی موارد مزبور و بسیاری از عوامل موجود، بهره‌مندی از کارکنان کتابخانه‌های دانشگاهی را که از توانمندی‌های لازم برای مدیریت و همچنین انجام امور تخصصی در کتابخانه‌های دانشگاهی برخوردار بوده، به ضرورتی اجتناب‌ناپذیر بدل کرده است. منابع انسانی مذکور، باید ضمن برخورداری از توانمندی‌های مدیریتی و قابلیت‌های انجام امور تخصصی، با فناوری‌های روز در زمینه کتابخانه‌های دانشگاهی آشنا بوده و از ذهن پویا و جستجوگر برخوردار باشند. کتابخانه‌های دانشگاهی از لحاظ هدف و جامعه با سایر کتابخانه‌ها متفاوت است. با توجه به این نکته‌ها، راه‌اندازی دوره کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی با گرایش کتابخانه‌های دانشگاهی یک ضرورت به شمار می‌رود و می‌تواند افق‌های نوینی را در پیش روی کتابخانه‌های دانشگاهی قرار دهد و زمینه‌های توسعه بیشتر آن‌ها را در کشور فراهم سازد.

۴- نقش و توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان

از فارغ‌التحصیلان گرایش مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی انتظار می‌رود که در پایان دوره از توانمندی‌های زیر برخوردار باشند:

۱. تسلط بر مبانی نظری علم اطلاعات و دانش‌شناسی با تأکید بر کتابخانه‌های دانشگاهی؛
۲. شناسایی استانداردها و دستورالعمل‌های ملی و بین‌المللی کتابخانه‌های دانشگاهی و شناخت نحوه به‌کارگیری آن؛
۳. توانایی برنامه‌ریزی و مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی؛
۴. گسترش و بهینه‌سازی معیارهای سنجش نمایه‌نامه‌ها، چکیده‌نامه‌ها و مراجع تخصصی معتبر و هدایت جامعه پژوهش کشور در انتشار مدارک علمی خود در منابع معتبر؛
۵. ارائه خدمات مشاوره‌ای به مدیران پژوهشی در زمینه سنجش و ارزیابی پژوهش و فناوری؛
۶. کسب مهارت در خصوص پایگاه‌های اطلاعاتی ملی و بین‌المللی تخصصی مورد استفاده در کتابخانه‌های دانشگاهی؛
۷. کسب مهارت در خصوص ایجاد و نگهداری کتابخانه‌های دیجیتال دانشگاهی؛
۸. کسب مهارت در ذخیره و بازیابی اطلاعات در کتابخانه‌های دانشگاهی؛
۹. آشنایی با شیوه‌های گوناگون ارائه خدمات در کتابخانه‌های دانشگاهی.
۱۰. کسب توانمندی در زمینه مدیریت و پردازش داده‌های پژوهشی.
۱۱. کسب توانمندی در تولید، توزیع و انتشار محتوای الکترونیکی.

۵- تعداد و نوع واحدهای درسی

تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی در گرایش مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی ۳۲ واحد و به شرح زیر است:

- درس‌های مشترک ۱۲ واحد
- درس‌های تخصصی ۱۰ واحد
- درس‌های اختیاری ۶ واحد
- پایان‌نامه ۴ واحد

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول ۱ : جدول نوع دروس

برنامه درس های دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته علم اطلاعات و دانش شناسی گرایش مدیریت کتابخانه های دانشگاهی، به تفکیک نوع درس

ردیف	نوع واحد درسی	تعداد واحد
۱	مشترک	۱۲
۲	تخصصی	۱۰
۳	اختیاری	۶
۴	پایان نامه	۴
	جمع	۳۲

جدول ۲: دروس مشترک

پیش‌نیاز یا هم‌نیاز	تعداد ساعات		تعداد واحد		نام درس	ردیف
	عملی	نظری	عملی	نظری		
	-	۳۲	-	۲	آمار استنباطی پیشرفته	۱
آمار استنباطی پیشرفته	۳۲	۱۶	۱	۱	روش تحقیق در علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۲
روش‌های بازنمایی اطلاعات	۳۲	۱۶	۱	۱	ذخیره و بازیابی اطلاعات	۳
	۳۲	۱۶	۱	۱	داده‌کاوی	۴
	۳۲	۱۶	۱	۱	تولید محتوا در وب (پیشرفته)	۵
	۳۲	۱۶	۱	۱	روش‌های بازنمایی اطلاعات	۶
			۱۲		جمع کل	

جدول ۳: دروس تخصصی

ردیف	نام درس	تعداد واحد		تعداد ساعات		پیش نیاز یا هم نیاز
		نظری	عملی	نظری	عملی	
۱	مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی	۲	-	۳۲	-	
۲	خدمات اطلاعاتی در کتابخانه‌های دانشگاهی	۲	-	۳۲	-	
۳	نظام‌های اطلاعاتی در کتابخانه‌های دانشگاهی	۱	۱	۱۶	۳۲	
۴	کاربرد حوزه‌های سنجشی در ارزیابی پژوهش	۱	۱	۱۶	۳۲	
۵	مدیریت دانش و داده‌های پژوهشی دانشگاه	۱	۱	۱۶	۳۲	
جمع کل		۱۰				

جدول ۴: دروس اختیاری

ردیف	نام درس	تعداد واحد		تعداد ساعات		پیش نیاز یا هم نیاز
		نظری	عملی	نظری	عملی	
۱	کتابخانه و جامعه اطلاعاتی	۲	-	۳۲	-	
۲	طراحی فضا و معماری کتابخانه‌های دانشگاهی	۲	-	۳۲	-	
۳	حقوق مالکیت فکری	۲	-	۳۲	-	
۴	طراحی و توسعه کتابخانه دیجیتال	۱	۱	۱۶	۳۲	
۵	مدیریت اسناد و آرشیو	۱	۱	۱۶	۳۲	
۶	مدیریت منابع اطلاعاتی	۱	۱	۱۶	۳۲	
۷	متون تخصصی انگلیسی	۲	-	۳۲	-	
	جمع کل	۱۴		-	-	

از بین دروس دانشجو ۶ واحد را انتخاب خواهد کرد.

جدول ۵: دروس جبرانی

ردیف	نام درس	تعداد واحد		تعداد ساعات		پیش نیاز یا هم نیاز
		نظری	عملی	نظری	عملی	
۱	مدیریت مجموعه سازی	۱	۱	۱۶	۳۲	
۲	سازماندهی مواد ۱- فهرست نویسی توصیفی و تحلیلی	۱	۱	۱۶	۳۲	
۳	سازماندهی مواد ۲- رده بندی دیویی	۱	۱	۱۶	۳۲	سازماندهی مواد ۱
۴	مرجع شناسی عمومی ۱- فارسی و عربی	۱	۱	۱۶	۳۲	
۵	سازماندهی منابع وبی	۱	۱	۱۶	۳۲	
۶	مبانی سخت افزار و نرم افزار	۱	۱	۱۶	۳۲	
۷	پایگاه داده	۱	۱	۱۶	۳۲	
جمع کل		۱۴				

شرایط اخذ دروس جبرانی

- دانشجویان ورودی مقطع کارشناسی ارشد که مدرک کارشناسی شان به جز علم اطلاعات و دانش شناسی است، موظف هستند که از بین دروس مندرج در جدول ۵، به صلاحدید گروه از مقطع کارشناسی ۶ واحد را اخذ نمایند.

فصل سوم

ویژگی‌های هریک از دروس (هدف و سرفصل دروس)

آمار استنباطی پیشرفته

Advanced Inferential Statistics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین: --
نوع درس: مشترک	پیش نیاز: --

هدف درس:

تسلط بر روش های آماری و کاربرد آن در مدیریت کتابخانه های دانشگاهی

رئوس مطالب:

- مفاهیم و تفاوت های اساسی آمار توصیفی و آمار استنباطی
- آزمون های آماری پارامتری یک و دو نمونه ای (آزمون های t تک نمونه ای و دو نمونه ای برای گروه های مستقل و وابسته)
- آزمون های آماری ناپارامتری یک و دو نمونه ای (آزمون های تک نمونه ای و دو نمونه ای برای گروه های مستقل و وابسته مثل آزمون های خی دو، یو مان ویتنی، فریدمن، نشانه، کولمگروف، اسمیرونف و دیگر موارد)
- آزمون های آماری پارامتری k نمونه ای (در گروه های مستقل و وابسته مثل آنالیز واریانس و طرح اندازه های مکرر)
- آزمون های آماری ناپارامتری k نمونه ای (در گروه های مستقل و وابسته مثل کروسکال والیس و فریدمن)
- ضرایب همبستگی مختلف همراه با رگرسیون خطی ساده و چندگانه، (Multiple Regression)
- تکنیک های خوشه بندی
- ارائه مطالب بالا با یک نرم افزار آماری مناسب مانند SPSS

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	✓

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- بامنی مقدم، م.، و علی محمدی، م. (۱۳۹۹). آمار در علم اطلاعات و دانش شناسی همراه با دستورهای نرم افزاری SPSS. زیر نظر معاونت پژوهشی دانشگاه. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی تهران.
- لیون، و. (۱۳۸۴). روش های آماری برای متخصصان کتابداری و اطلاع رسانی: رویکردی کاربردی و ساده برای درک، استفاده و تفسیر علم آمار. ترجمه کیوان کوشا و محمدرضا قانع. تهران: چاپار.
- مومنی، م.، و قیومی، ف. (۱۳۹۶). تحلیل های آماری با استفاده از SPSS. تهران: مولف.

- نصیری، پ.، و حاج‌سلمانی، ا. (۱۳۹۶). *آمار در علم‌سنجی و علم اطلاعات و دانش‌شناسی*. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).

منابع فرعی:

- والپول، ر. (۱۳۸۶). *مقدمه‌ای بر احتمالات و آمار کاربردی*. ترجمه میربهادر قلی آریانژاد و محمد ذهبیون. تهران: دانشگاه علم و صنعت ایران.
- هویدا، ع. (۱۳۸۶). *آمار و روش‌های کمی در کتابداری و اطلاع‌رسانی*. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- هویدا، ع.، و بهزادی، ر. (۱۳۸۷). *کاربردهای آمار در پژوهش‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی با استفاده از نرم‌افزار اسپ‌اس‌اس*. تهران: کتابدار.

- Ahsanullah, M. (2008). *Applied statistical science research*. New York: Nova Science.
- Arbia, G. (2006). *Patial econometrics: statistical foundations and applications to regional convergence*. Berlin; New York: Springer.
- Commack, N.Y. (1996). *Applied statistical science*. New York: Nova Science.
- Rissanet, J. (2007). *Information and complexity in statistical modeling*. New Mexico: Springer.

روش تحقیق در علم اطلاعات و دانش‌شناسی

Research Method in Knowledge and Information Science

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱
نوع درس: مشترک	پیش‌نیاز: آمار استنباطی پیشرفته
	حل تمرین: ندارد
	توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:

هدف درس:

توانمندسازی و افزایش شایستگی‌های دانشجویان در زمینه روش‌های مختلف پژوهش‌های علمی و تفاوت‌های آن‌ها با یکدیگر به منظور به‌کارگیری آن در پیشبرد اهداف تحقیقاتی خود و تنظیم پیشنهادیه پایان‌نامه

رئوس مطالب:

- روش‌شناسی‌های انجام پژوهش‌های علمی نظیر پیمایشی، موردی، کتابخانه‌ای، تاریخی، تحلیل محتوا، تحلیل استنادی، تجربی و مانند آن
- بررسی تحلیلی انواع طرح‌های تحقیق کمی و کیفی و طرح‌های درهم تنیده و نرم‌افزارهای تحقیق کیفی
- بررسی روش‌های جدید (و مرور روش‌های قدیم) نمونه‌گیری، واریانس روش، داده‌های گمشده و غیر مستقل-non independent
- تحلیل انواع تحلیل‌های تعدیلی، میانجی، اکتشافی، تأثیری و مدل‌سازی در پژوهش‌ها
- بررسی شیوه‌های تدوین گزارش پژوهشی به صورت پایان‌نامه یا مقاله برای مجلات یا کنفرانس‌ها
- نقد چند پیشنهادیه پژوهشی و مقالات معتبر خارجی
- فراتحلیل و بازنگری نظام‌دار پژوهش
- مسائل اخلاق در پژوهش
- توانایی تدوین، ارزیابی و دفاع از پیشنهادیه پایان‌نامه

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	✓

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- پریخ، م. و فتاحی، ر. (۱۳۸۴). راهنمای نگارش مرور نوشتار و پیشینه پژوهش در حوزه‌های علوم انسانی و اجتماعی. تهران: نشر کتابدار.

- حافظنیا، م. (۱۳۸۹). مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)
 - دلاور، ع. (۱۳۹۹). روش تحقیق در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: ویرایش.
 - دیانی، م. ح. (۱۳۸۲). گلوگاه‌های پژوهش. مشهد: کتابخانه رایانه‌ای.
 - رضائی، س. (۱۳۹۶). چگونه پایان‌نامه/ رساله بنویسیم؟ چگونه مقاله بنویسیم؟ تهران: عصر قلم.
 - فدائی، غ. ر. (۱۳۸۹). پایان‌نامه و رساله دانشگاهی، پژوهش، نگارش و دفاع. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
 - کاناوی، ل. س.، و پاول، ر. ر. (۱۳۹۹). روش‌های بنیادی پژوهش در علم اطلاعات و دانش‌شناسی. ترجمه محسن نوکاریزی. تهران: چاپار؛ نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، دفتر پژوهش و آموزش.
 - کومار، ک. (۱۳۹۰). روش‌های پژوهش در کتابداری و اطلاع‌رسانی. ترجمه فاطمه رها دوست، فریبرز خسروی. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.
- Creswell, D., & Creswell, J. W. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approach*. New Delhi: Sage.

منابع فرعی:

- ایمان، م. ت. (۱۳۹۳). فلسفه روش تحقیق در علوم انسانی. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
 - خواجه نوری، ع. (۱۳۸۵). روش تحقیق. تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات و چاپ.
 - رفیع‌پور، ف. (۱۳۹۴). کندوکاوها و پنداشته‌ها: مقدمه‌ای بر روش‌های شناخت جامعه و تحقیقات اجتماعی. تهران: شرکت سهامی انتشار.
 - سروش، ع. ک. (۱۳۸۶). علم چیست؟ فلسفه چیست؟. تهران: صراط.
 - شعبانی، ا. (۱۳۸۸). سمینار تحقیق و پیشنهادیه نویسی در کتابداری و اطلاع‌رسانی. تهران: چاپار.
 - کرپیندورف، ک. (۱۳۸۶). تحلیل محتوا: مبانی روش‌شناسی. ترجمه هوشنگ ناییبی. تهران: نی.
 - محمدی مهر، م. ر. (۱۳۸۷). روش تحلیل محتوا: راهنمای علمی تحقیق. تهران: دانش نگار.
 - ین، ر. ک. (۱۳۸۲). تحقیق موردی. ترجمه محمد اعرابی، علی پارسیان و سیامک افشار. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- Beck, S. E., & Manuel. K. (2008). *Practical research methods for librarians and information professionals*. New York: Neal Schuman.

ذخیره و بازیابی اطلاعات

Information Storage and Retrieval

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱
نوع درس: مشترک	پیش نیاز: روش های بازنمایی اطلاعات
	حل تمرین: ندارد
	توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:

هدف درس:

بسط و تعمیق دانش در زمینه مفاهیم بنیادی، اصول، نظریه‌ها، استانداردها، الگوها و روش‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات در پایگاه‌های اطلاعاتی

رئوس مطالب:

- آشنایی با سیر تحولات در ذخیره و بازیابی اطلاعات
- مدل‌های بازیابی اطلاعات
- مدل‌های مبتنی بر نظریه مجموعه‌ها - مدل‌های جبری - مدل‌های احتمالاتی - مدل‌های متون ساخت یافته - مدل‌های فرامتنی
- ابرداده و استانداردهای ذخیره و بازیابی اطلاعات
- نظام‌های هوشمند بازیابی اطلاعات
- ذخیره و بازیابی اطلاعات در محیط وب
- جستجو و راهبردهای آن
- معیارهای ارزیابی نرم‌افزارهای ذخیره و بازیابی اطلاعات

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- بی‌زایتس، ر.، و ریبرونتو، ب. (۱۳۸۵). *قلمروهای نو در بازیابی اطلاعات*. ترجمه علی حسین قاسمی و سیروس آزادی. تهران: انتشارات کتابدار.
- پائو، م. ل. (۱۳۷۹). *مفاهیم بازیابی اطلاعات*. ترجمه اسدالله آزاد و رحمت‌الله فتاحی. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.

- حسن‌زاده، م. (۱۳۹۷). *ذخیره و بازیابی اطلاعات*. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- ساراسویک، ت. (۱۳۸۹). *رابط در علم اطلاع‌رسانی*. ترجمه حیدر مختاری و عباس میرزایی. تهران: چاپار.
- کرفت، د.، کالوین، الف. (۱۴۰۰). *بازیابی اطلاعات فازی*. ترجمه بهروز ییل و امیررضا اصنافی. همدان: سپهر دانش.
- کلینی، س.، دستغیب، م. (۱۳۹۸). *بازیابی اطلاعات اصول و روش‌ها*. شیراز: نامه ی پارسی.
- نوروزی، ی.، سوری، ف.، هماوندی، ه.، و فتاحی، ر. (۱۳۹۷). *نمایه سازی تصاویر*. تهران: دانشگاه قم.
- Manning, C., Raghavan, P., & Schutze, H. (2008). *An introduction to information retrieval*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Roelleke, T. (2013). *Information retrieval models*. Williston, ND: Morgan & Claypool.

منابع فرعی:

- فتاحی، ر. (۱۳۷۹). *فهرست‌های رایانه‌ای: کاربرد و توسعه*. مجموعه مقالات در همایش کاربرد و توسعه فهرست‌های رایانه‌ای در کتابخانه‌های ایران مشهد ۲۷ و ۲۸ آبان ۱۳۷۸. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد؛ تهران: مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهاد سازندگی.
- Croft, W. B., Metzler, D., & Strohman, T. (2010). *Search engines: Information retrieval in practice*. Reading: Addison-Wesley.
- Kraft, D. H., & Colvin, E. (2017). *Fuzzy information retrieval*. Williston, ND: Morgan & Claypool.
- Losee, R. M. (2018). *Predicting information retrieval performance*. Williston, ND: Morgan & Claypool.

داده کاوی Data mining

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱ حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: مشترک	پیش نیاز: —

هدف درس:

بسط و تعمیق دانش در زمینه اصول، و روش های داده کاوی در محیطها و نظام های الکترونیکی و استخراج الگوهای حاصل از داده ها به منظور مدیریت و بهره گیری بهینه از داده ها برای شناخت رفتار مشتریان (کاربران) و بهبود فرایندها

رئوس مطالب:

- تعاریف و مفاهیم داده کاوی، انواع داده، تفاوت میان داده، اطلاعات و دانش
- فهم جایگاه داده کاوی در نظام های الکترونیکی، داده کاوی در مدیریت اطلاعات، داده کاوی در سازمان ها، داده کاوی به منزله زیربنای اکتشاف دانش (استخراج دانش از داده های خام)
- شناسایی و استخراج داده از مخازن دانشی
- الگوریتم های داده کاوی
- داده آمایی، تولید داده، پاک سازی داده
- یادگیری از ماشین (Machine learning)
- روش ها و تکنیک های انبارش داده ها (Data warehousing)
- پردازش پیوسته داده ها ((On-Line Analytical Processing (OLAP))
- روش های داده کاوی و نرم افزارهای داده کاوی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- کانتارجیتس، م. (۱۳۹۹). *داده کاوی مفاهیم، مدل ها، روش ها و الگوریتم ها*. ترجمه ایوب ترکیان. تهران: نیاز دانش.
- کوتو، و. و د شپانده، ب. (۱۳۹۷). *آنالیز اکتشافی و داده کاوی*. ترجمه سیاوش صابری بدر. تهران: پادینا.
- علیزاده، س. و ملک محمدی، س. (۱۳۹۰). *داده کاوی با نرم افزار*. تهران: دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی.

- غضنفری، م.، علیزاده، س.، و تیمورپور، ب. (۱۳۹۰). *داده‌کاوی و کشف دانش*. تهران: دانشگاه علم و صنعت.

- Han, J., & Kamber, M. (2006). *Data mining: Concepts and techniques* (2nd ed.). Massachusetts: Morgan Kaufmann.
- Tan, P., Steinbach, M., & Kumar, V. (2006). *Introduction to data mining*. Boston: Addison Wesley.
- Jürgen C., J. and Lämmel, U. (2020). *Data mining*. Boston: De Gruyter.

منابع فرعی:

- تیمورپور، ب.، یادگاری، و.، و فاتحی‌پیکانی، م. (۱۳۹۹). *داده‌کاوی با پایتون به همراه تحلیل شبکه‌های اجتماعی*. بابل: علوم رایانه.
- رضائی‌تبار، و.، خودکامه، ش.، و ماهوتچی، م. (۱۳۹۹). *داده‌کاوی با نرم‌افزار R*. تهران: دانشگاه علامه طباطبایی.
- شفیعی، م.، و مسعود، م. (۱۴۰۰). *داده‌کاوی در کتابخانه‌های دیجیتال*. تهران: دانشگاه پدافند هوایی خاتم الانبیاء (ص).
- فلاح، م.، نجفی، ا.، و نوذری، ح. (۱۳۹۹). *مقدمه‌ای بر داده‌کاوی و تحلیل داده‌های عظیم*. اراک: جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد استان مرکزی.

تولید محتوا در وب (پیشرفته)

Content Production in Web (Development)

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱
نوع درس: مشترک	پیش‌نیاز: --
حل تمرین: ندارد	
توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:	

هدف درس:

تسلط شیوه‌ها و فرایندهای تولید محتوا در وب و کسب مهارت‌های لازم در تولید محتوای مورد نیاز

رئوس مطالب:

- چپستی، اهمیت و استراتژی تولید محتوا
- انواع محتوا (متنی، صوتی، تصویری، چندرسانه‌ای)
- انواع فرمت‌های محتوا در محیط وب
- تولید محتوا و رسانه‌های اجتماعی
- فرایندهای تولید محتوا (سناریونویسی، تدوین و مونتاژ و ...)
- ابزارهای تولید محتوا
- تولید محتوا و بهینه‌سازی (سئو)
- تولید محتوا و استانداردهای سازماندهی (فرا داده، برجسب‌گذاری، نشانه‌گذاری)
- ارزیابی محتوا

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- بیات، م.، آب‌سنگ، ز.، و پیرحسینلو، ع. (۱۳۹۹). تولید محتوای الکترونیکی با گوشی‌های اندرویدی. قم: اقلیم مهر.
- رضایی، ز. (۱۳۹۹). ساخت تولید محتوا با کمک نرم‌افزار اتوپلی (Auto Play). تهران: شهریار.
- شکوری، ب. (۱۳۹۸). آموزش محبوب‌ترین نرم‌افزار تولید محتوا در دنیا (استوری لاین ۳). تبریز: انتشارات آلتین.
- طاهری، ا.، طاهری، پ.، طاهری، ا.، و بدافی، ز. (۱۳۹۷). تولید محتوا با Camtasia. تهران: نقش آفرینان طنین باکمان.
- عباسی، ح. (۱۳۹۵). تولید محتوای الکترونیکی پیشرفته. تهران: ناقوس.

- واعظی، م. (۱۳۹۲). اهداف و سیاست‌های تولید محتوا. تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، موسسه انتشارات کتاب شهر.
- Halvorson, K., & Rach, M. (2012) *Content strategy for the web* (2nd ed.). Indianapolis: New Riders.
- Hilliard, R. L. (2011). *Writing for television, radio, and new media* (10th ed.). California: Wadsworth Cengage Learning.

منابع فرعی:

- زتل، م. (۱۳۸۴). راهنمای تولید برنامه‌های تلویزیونی. ترجمه علی رجب‌زاده. تهران: دانشکده صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.
- کشاورزی، ع.، شریفی‌پور، ز.، کشاورزی، م.، و شریفی‌پور، پ. (۱۳۹۶). تولید محتوای الکترونیک (مبانی و استانداردها). تهران: میعاد اندیشه.
- مخبریان، م. (۱۳۹۶). مبانی نظری و عملی تولید محتوای الکترونیکی (نرم‌افزار آموزشی). سمنان: حبله رود.

روش‌های بازنمایی اطلاعات

Information Representation Methods

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱
نوع درس: مشترک	حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین: پیش‌نیاز: --

هدف درس:

کسب دانش در زمینه اصول، شیوه‌ها، استانداردها و نظام‌های گوناگون بازنمایی اطلاعات (نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی) و کسب مهارت در روش‌های نمایه‌سازی در محیط‌های نرم‌افزاری

رئوس مطالب:

- تعاریف، نظریه‌ها و مفاهیم بازنمایی (جانشین‌سازی = نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی) اطلاعات؛
- منبع اطلاعاتی به منزله موجودیت؛ الگوهای شی‌گرا و رابطه-موجودیت در شناخت و بازنمایی
- تحلیل ساختار منابع (منابع ساخت یافته و غیرساخت یافته)؛ تحلیل موضوعی: تحلیل متن، وزن‌دهی در بازنمایی اطلاعات؛
- اصول نمایه‌سازی؛ معرفی و کاربرد روش‌ها و ابزارهای مختل در این قلمرو؛ خلاصه‌نویسی و چکیده‌نویسی اسناد و مدارک
- زبان‌های بازنمایی؛ (کنترل شده - نیمه کنترل شده - به زبان طبیعی)
- استانداردهای بازنمایی؛ کنترل مستند موضوعی و مستند نام‌ها
- اصطلاحنامه‌ها و هستی‌شناسی‌ها؛ چگونگی استفاده از آن‌ها در بازنمایی به قصد بازیابی و نمایش اطلاعات؛ از بازنمایی اطلاعات تا بازنمایی معنا
- زبان‌های نشانه‌گذاری (XML, SGML, HTML) و استانداردهای فراداده‌ای در بازنمون اطلاعات
- نمایه‌سازی خودکار؛ استخراج و پردازش متن؛ مروری بر نمایه‌سازی وب در موتورهای کاوش
- شیوه‌های نمایه‌سازی مقادیر در فیلدها در نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای و پایگاه‌های اطلاعاتی شیوه‌ها و معیارهای ارزیابی نظام‌های نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- حسن‌زاده، م. (۱۳۹۷). ذخیره و بازیابی اطلاعات. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی
- صدیق بهزادی، م.، و مولوی، ف. (۱۳۸۱). اصول چکیده‌نویسی بر اساس استاندارد ایزو ۲۱۴-۱۹۷۶. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.
- کرفت، د.، کالوین، الف. (۱۴۰۰). بازیابی اطلاعات فازی. ترجمه بهروز یل و امیررضا اصنافی. همدان: سپهر دانش.
- کلینی، س.، دستغیب، م. (۱۳۹۸). بازیابی اطلاعات اصول و روش‌ها. شیراز: نامه‌ی پارسی.
- لنکستر، ف. (۱۳۸۲). نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی: مبانی نظری و عملی. ترجمه عباس گیلوری. تهران: چاپار.
- نوروزی، ی.، سوری، ف.، هماوندی، ه.، و فتاحی، ر. (۱۳۹۷). نمایه‌سازی تصاویر. تهران: دانشگاه قم.
- Chu, H. (2003). *Information representation and retrieval in the digital age* (2nd ed.). London: Information Today.

منابع فرعی:

- سعدی، ز. (۱۳۸۵). نمایه‌سازی ویدئو. کتابداری. ۴۵، ۱۹۳-۲۱۲.
- فاگمن، ر. (۱۳۷۴). تحلیل موضوعی و نمایه‌سازی: مبانی نظری و توصیه‌های عملی. ترجمه علی مزینانی. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.
- لی، د. (۱۳۸۳). ارزشیابی نمایه‌ها: ملاک‌های نمایه کارآمد. ترجمه و تلخیص حیدر مختاری. پیام کتابخانه، ۱۷ (۱ و ۲)، ۴.
- محمدی‌فر، م. ر. (۱۳۸۱). مبانی نمایه‌سازی. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات.
- نوروزی، ع. ر. (۱۳۸۰). نمایه‌سازی کتاب: راهنمایی برای ناشران، نمایه‌سازان، کتابداران، مؤلفان و مترجمان. تهران: چاپار.
- Consortium for International Earth Science Information Network (CIESIN). (2007). *Writing Abstracts: Guidelines for Metadata Development*. [on-line]. Retrieved from <http://www.ciesin.org/metadata/documentation/abstracts/guidelines.html>
- Lancaster. F. W. (2003). *Indexing and abstracting in theory and practice* (3rd ed.). Illinois: University of Illinois.
- Moens, M. F. (2000). *Automatic indexing and abstracting of document texts*. New York: Kluwer.
- Pinto Molina, M. (1995). Documentary abstracting: Toward a methodological model. *American Society for Information Science* 46(3), 225-234.
- Wellisch, H. H. (1995). Book and periodical indexing. *American Society for Information Science*, 45 (8), 620-627.

مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی Academic Libraries Management

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش‌نیاز: --

هدف درس:

کسب دانش در خصوص مفاهیم، نظریه‌ها، فنون و روش‌های مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی؛ تفهیم مطالب مربوط به کل فرایند مدیریت شامل برنامه‌ریزی، مدیریت منابع انسانی، بودجه‌بندی، گزارش‌گیری و مسائل کلان سیاست‌گذاری در کتابخانه‌های دانشگاهی

رئوس مطالب:

- تعریف و عناصر مدیریت راهبردی در کتابخانه‌های دانشگاهی
- آموزش، بهسازی و ارزیابی کارکنان کتابخانه‌ها؛
- اداره کردن افراد، تنوع و تفاوت‌های فردی، ادراک و اسناد، انگیزش، مدیریت عملکرد و پاداش‌ها، یادگیری و تقویت
- اداره کردن گروه‌ها، ماهیت گروه‌ها، کار گروهی و طرح گروه کاری
- اداره کردن فرایندها، قدرت و خط‌مشی سیاسی / سیاست، رهبری، ارتباطات، تصمیم‌گیری، تعارض و مذاکره، بودجه
- استراتژی نگهداری منابع انسانی بر اساس طرح‌های مزایا، بهداشت، ایمنی و فشار عصبی، اخلاق، حقوق کارکنان و مسئولیت‌های کارفرمایان
- استراتژی‌های مذاکره با سازمان‌ها و گروه‌های غیر رسمی
- یافتن راهبردها، ارزشیابی، سنجش عملکرد: کارت امتیازی متوازن، منشور عملکرد، سه آر و نظایر آن در ارزیابی عملکرد
- بازدید از کتابخانه‌های دانشگاهی به صورت حضوری یا مجازی (تور مجازی)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- استفن پارکر، ج. (۱۳۸۲). جنبه‌هایی از برنامه‌ریزی توسعه کتابخانه. ترجمه علی شکوئی. تهران: چاپار.
- سعادت، ا. (۱۳۸۷). مدیریت منابع انسانی. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).

- کورال، ش. (۱۳۸۰). برنامه‌ریزی استراتژیک برای خدمات کتابخانه‌ای و اطلاعاتی. ترجمه مجید امیدوار. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
- متیوز، ج. آ. (۱۳۸۰). برنامه‌ریزی و مدیریت راهبردی در کتابخانه‌ها. ترجمه عبدالحسین فرج پهلوی. اهواز: دانشگاه شهید چمران.
- هایس، ر. ا. (۱۳۸۸). الگوهای برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و اداره کتابخانه. ترجمه صدیقه محمد اسماعیل و آزاده نظر بلند. تهران: خانه کتاب.
- Goss, D. (2001). *Principles of human resource management*. London: Rutledge.

منابع فرعی:

- ابوت، ک. (۱۳۷۷). سنجش عملکرد در خدمات علم اطلاعات و دانش‌شناسی. تهران: مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهاد سازندگی.
- استیفن، پ. ر. (۱۳۸۱). مبانی رفتار سازمانی. ترجمه علی پارسیان. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- ترنس. آ. (۱۳۸۲). مردم در سازمان‌ها: زمینه رفتار سازمانی. ترجمه حسین شکرکن. تهران: رشد.
- سینجر، م. (۱۳۷۸). مدیریت منابع انسانی. ترجمه فریده آل‌آقا. مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- میرسپاسی، ن. (۱۳۹۰). مدیریت استراتژیک منابع انسانی و روابط کار با نگرشی به روند جهانی شدن. تهران: میر.
- Aamodt, M. G. (2009). *Industrial organizational psychology: An applied approach*. Belmont: Wadsworth.
- Armstrong, M. (2006). *A handbook of human resource management practice*. London: Kogan Page.
- Dessler, G. (2005). *A framework for human resource management*. NJ: Prentice Hall.
- Jex S. M., & Britt Thomas. W. (2008). *Organizational psychology: A scientist-practitioner approach*. New York: Wiley.

خدمات اطلاعاتی در کتابخانه‌های دانشگاهی

Information Services in Academic Libraries

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش‌نیاز: مدیریت منابع اطلاعاتی

هدف درس:

تسلط بر شناخت اطلاعات و ساختار آن، ابزارها و شیوه‌های دسترسی به آن در چارچوب خدمات نظام‌یافته اطلاعاتی در دانشگاه‌ها

رئوس مطالب:

- خدمات اطلاعاتی و فرایند مراجعه
- کنترل کتابشناختی: طبقه‌بندی نیازهای اطلاعاتی در دانشگاه‌ها
- رفتار اطلاع‌یابی اعضای هیات علمی و دانشجویان دانشگاه
- منابع اطلاعاتی مناسب در خدمات مرجع در دانشگاه‌ها
- مصاحبه مرجع: ابزار حل مسئله اطلاعاتی
- اخلاق در خدمات مرجع و خدمات اطلاعاتی
- منابع الکترونیکی: گذشته، حال، آینده
- سواد اطلاعاتی و آموزش سواد اطلاعاتی
- بازدید از کتابخانه‌های دانشگاهی به صورت حضوری یا مجازی (تور مجازی)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- باکلند، م. (۱۳۸۲). خدمات کتابخانه در نظریه و عمل. ترجمه مرتضی کوکبی. تهران: چاپار.
- پریخ، م. (۱۳۸۶). آموزش سواد اطلاعاتی: مفاهیم، روش‌ها و برنامه‌ها. تهران: کتابدار.
- علیجانی، ر. (۱۳۸۷). نظام‌های اطلاعاتی و مفاهیم مرتبط. تهران: چاپار.
- کرافورد، ج. (۱۳۸۰). ارزشیابی خدمات علم اطلاعات و دانش‌شناسی. ترجمه مهوش معترف. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.

- وب، س. (۱۳۸۰). تهیه راهنما برای خدمات علم اطلاعات و دانش‌شناسی. ترجمه مریم خسروی. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.

منابع فرعی:

- فتاحی، ر.، دیانی، م. ح.، داورپناه، م. ر.، پریخ، م. و سالاری، م. (۱۳۸۳). آموزش استفاده‌کنندگان و توسعه سواد اطلاعاتی در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی: مجموعه مقالات همایش آموزش استفاده‌کنندگان و توسعه سواد اطلاعاتی در کتابخانه‌ها، مراکز اطلاع‌رسانی و موزه‌ها مشهد ۱ و ۲ خرداد ۱۳۸۳. مشهد: آستان قدس رضوی، سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد.
- نیلی، ت. (۱۳۸۹). سنجش سواد اطلاعاتی با استفاده از ابزارها و تکالیف استاندارد. ترجمه علی‌اکبر خاصه و رحیم علیجانی. تهران: چاپار.

نظام‌های اطلاعاتی در کتابخانه‌های دانشگاهی

Information Systems in Academic Libraries

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین: پیش‌نیاز: --

هدف درس:

شناخت اصول و مفاهیم نظام‌های اطلاعاتی و عملیاتی و چگونگی تجزیه و تحلیل آن‌ها؛ کسب مهارت در ارزیابی نظام‌ها و خدمات اطلاعاتی قابل ارائه و جاری در کتابخانه‌های دانشگاهی

رئوس مطالب:

- مفهوم‌شناسی نظام، انواع نظام‌های اطلاعاتی، عناصر نظام‌های اطلاعاتی
- طراحی نظام‌های اطلاعاتی (تجزیه و تحلیل مسائل، امکان‌سنجی، انواع طراحی و ...)
- مدیریت اطلاعات (خروجی‌ها، ورودی‌ها، عملیات، بازخورد، مستندسازی)
- نقش نظام‌های نظام اطلاعاتی در فرایند تصمیم‌گیری
- عوامل انسانی نظام اطلاعاتی، مدیر نظام اطلاعاتی، مدیر / ویراستار اطلاعات، تحویلدار اطلاعاتی (Information Operator)
- مدل‌های ارزیابی نظام‌های اطلاعاتی
- سطوح مدیریت و فرایند تشکیل نظام‌های اطلاعاتی
- سیستم‌های اطلاعات مدیریت و مدیریت نظام‌های اطلاعاتی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- بالتزان، پ. (۱۳۹۹). سیستم‌های اطلاعات مدیریت. ترجمه حمیدرضا خدمتگزار و ساناز قربانلو. تهران: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران؛ چاپار.
- براگ، ا. (۱۳۹۳). مرجع شاخص‌های کلیدی ارزیابی عملکرد سازمان. ترجمه محسن قره‌خانی و حسین صامعی. تهران: آریانا قلم.

- حسن‌زاده، م.، و نجفقلی‌نژاد، ا. (۱۳۸۷). *سنجش و ارزیابی کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی: نظریه‌ها، روش‌ها و ابزارها*. تهران: کتابدار.
- شادپور، ک. (۱۳۷۵). *ارزیابی کیفیت خدمات*. تهران: حیان.
- کشتکار، ز.، شعبانی، ا.، و سیادت، ع. (۱۳۹۰). *مبانی و اصول مدیریت کیفیت در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی*. تهران: چاپار؛ کلک نوین.
- لاودن، ک. (۱۳۹۳). *نظام‌های اطلاعات مدیریت سازمان و فن‌آوری*. ترجمه عبدالرضا رضایی‌نژاد. تهران: اطلاع‌رسانی ایران.
- Laudon, K., & Laudon, J. (2017). *Essentials of management information systems*. (12th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Matthews, J. R. (2017). *The evaluation and measurement of library services* (2nd ed.). Santa Barbara, CA.: Libraries Unlimited.

منابع فرعی:

- نیاکان، ش.، و صبوری، ع. (۱۳۹۴). *اصول پیاده‌سازی بانک‌های اطلاعاتی در کتابخانه‌ها و مراکز آرشیو الکترونیکی: ساخت، مدیریت، ارزیابی و طراحی با نرم‌افزار مایکروسافت اکسس ACCESS*. تهران: اساطیر پارسی؛ پیام حنان.
- Gertler, P. J., Martinez, S., Premand, P., Rawlings, L. B., & Vermeersch, C. M. J. (2016). *Impact evaluation in practice* (2nd ed). US: World Bank Publications.
- Herasevich, V., & Pickering, B. W. (2017). *Health information technology evaluation handbook: From meaningful use to meaningful outcome*. US: CRC Press.
- Rothwell, W. J., Stopper, A. L.M., & Myers, J. L. (2017). *Assessment and diagnosis for organization development*. UK: Routledge.

کاربرد حوزه‌های سنجشی در ارزیابی پژوهش

Application of Measurement Areas in Research Evaluation

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱ حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش‌نیاز: --

هدف درس:

بسط و تعمیق دانش در رابطه با شاخص‌ها و حوزه‌های سنجشی و اهمیت آن‌ها در ارزیابی پژوهش

رئوس مطالب:

- ضرورت‌های سنجش و ارزشیابی پژوهش
- آشنایی با مفهوم و کاربردهای کتاب‌سنجی
- آشنایی با مفهوم و کاربردهای علم‌سنجی
- آشنایی با مفهوم و کاربردهای اطلاع‌سنجی و وب‌سنجی
- آشنایی با مفهوم و کاربردهای دگرسنجی
- معرفی پایگاه‌های استنادی بین‌المللی
- معرفی پایگاه‌های استنادی در ایران
- شاخص‌های ارزشیابی علم، فناوری و نوآوری در ایران و در سطح بین‌المللی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- پل، ر. و بوی‌خورست، پ. (۱۳۷۸). ارزشیابی کیفی: رهنمودهای بین‌المللی برای سنجش عملکرد کتابخانه‌های دانشگاهی. ترجمه عبدالله نجفی. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- حیدری، غ. ر. (۱۳۸۹). معرفت‌شناسی علم‌سنجی. شیراز: پایگاه استنادی علوم جهان اسلام.
- عصاره، ف.، سهیلی، ف.، و منصوری، ع. (۱۳۹۳). علم‌سنجی و دیداری‌سازی اطلاعات. اصفهان: دانشگاه اصفهان.

- نوروزی چاکلی، ع. (۱۳۹۰). *آشنایی با علم‌سنجی*. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت): دانشگاه شاهد.

- Vinkler, P. (2010). *The evaluation of research by scientometric indicators*. Oxford: Chandos publishing.
- Vinkler, P. (2008). Correlation between the structure of scientific research, scientometric indicators and GDP in EU and non-EU countries. *Scientometrics*, 74, 2448-2449.
- Vinkler, P. (2006). Composite scientometric indicators for evaluating publications of research institutes. *Scientometrics*, 68, 629-642.

منابع فرعی:

- قدیمی، آ.، و نیازمندف م.ر. (۱۳۹۲). *نرم‌افزارهای علم‌سنجی*, *Hist Cite , Publish Or Perish, Vos Viewer , Vison*. شیراز: همارا.
- نوروزی چاکلی، ع.، حسن‌زاده، م.، و نورمحمدی، ح. (۱۳۸۸). *سنجش علم، فناوری و نوآوری: مفاهیم و شاخص‌های بین‌المللی*. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.
- هولمبرگ، ک. (۱۳۹۶). *دگرسنجی برای متخصصان علم اطلاعات: گذشته، حال و آینده*. ترجمه محمدباقر نگهبان، هدی هادی‌پور. تهران: آوند دانش، شرکت همراه علم.

مدیریت دانش و داده‌های پژوهشی دانشگاه

Knowledge and Research Data Management in University

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱ حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش‌نیاز: --

هدف درس:

کشف دانش پایه لازم برای ایفای نقش مؤثر در مدیریت دانش سازمانی و تبیین و تفهیم لزوم مدیریت داده‌های پژوهشی و فراگیری فرآیند مدیریت داده‌های پژوهشی در دانشگاه

رئوس مطالب:

- مفاهیم، مدل‌ها، راهبردها و زیرساخت‌های مدیریت دانش، و مراحل بلوغ و ترسیم نقشه دانش سازمانی
- ساختار سازمانی دانش‌محور، مرکز مدیریت دانش در سازمان، و ویژگی‌های مدیر ارشد دانش
- منابع داده و دانش در دانشگاه؛ استخراج داده و دانش؛ مخازن داده‌ای و دانشی؛ ممیزی داده و دانش
- شیوه‌های کدگذاری و سازماندهی دانش؛ تاکسونومی‌ها و هستی‌شناسی‌ها
- فرآیند مدیریت داده‌های پژوهشی (مراحل برنامه‌ریزی؛ رعایت اصول اخلاقی، و قانونی؛ سازماندهی، مستندسازی، و ایجاد فراداده؛ ذخیره‌سازی، و تهیه نسخه پشتیبان؛ نگهداری، حفاظت، و حذف داده‌ها؛ اشتراک‌گذاری، و انتشار داده‌ها)
- DMP (طرح مدیریت داده)، روش سازماندهی داده، استانداردهای فراداده‌ای و روش‌های ایجاد فراداده
- رویکردهای جهانی و ملی در مدیریت داده‌های پژوهشی و ذینفعان مدیریت داده‌های پژوهشی (دولت، انجمن‌های حرفه‌ای، دانشگاه‌ها، و ...)
- قابلیت‌ها و توانمندی‌های کتابخانه‌های دانشگاهی جهت ارائه خدمات مدیریت داده‌های پژوهشی و اشتراک‌گذاری آن‌ها
- م شیوه‌های اشاعه و توزیع دانش و مدل‌های اشتراک‌گذاری داده‌های پژوهشی (کیم، سایوگو، فچر و ...)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- ابطحی، ح.، و صلواتی، ع. (۱۳۹۰). *مدیریت دانش در سازمان*. تهران: مدیر امروز.
- بامدادصوفی، ج.، و طاهری، پ. (۱۳۹۷). *مدیریت دانش سازمانی: راهبردها، فرایندها و ساختارهای سازمان دانش‌محور*. تهران: سیمای دانش.
- بهمنی، م. ح. (۱۳۹۴). *مدیریت دانش در سازمان‌ها*. تهران: نظری.
- لیوویتز، ج. (۱۳۸۸). *مدیریت دانش: آموزه‌هایی از مهندسی دانش*. تهران: کتابدار.
- مجیدی، ا.، نقشینه، ن.، اسماعیلی‌گیوی، م. ر.، و هاشمی، م. ر. (۱۳۹۶). مطالعه مبانی، مدل‌ها و مسائل گزینش و مدیریت داده‌های پژوهشی در محیط‌های علمی و دانشگاهی. *تعامل انسان و اطلاعات*، ۴(۲)، ۵۷-۳۱.
- وزیری، ا.، نقشینه، ن.، و نوروزی‌چاکلی، ع. (۱۳۹۸). موانع و چالش‌های اشتراک‌گذاری داده‌های پژوهشی. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۹(۲)، ۲۳-۵.
- Bartlett, J.A., & Acadia, S. (2019). *Libraries that learn: Keys to managing organizational knowledge*. US: American Library Association.
- Forrestal, V. (2015). *Knowledge management for libraries*. Lanham: Rowman & Littlefield.
- Hislop, D., Bosua, R., & Helms, R. (2018). *Knowledge management in organization*. Oxford: Oxford University.
- Cox, A., & Eddy, V. (2018). *Exploring research data management*. Facet Publishing. <https://doi.org/10.1016/j.amj.2008.05.001>
- Zozus, M. (2017). *The data book: Collection and management of research data*. Chapman and Hall/CRC. <https://doi.org/10.1201/9781315151694>

منابع فرعی:

- اخوان، پ. (۱۳۹۴). *مدیریت دانش: اشتراک دانش در عمل*. تهران: جهاد دانشگاهی.
- حسن‌زاده، م. (۱۳۸۶). *مدیریت دانش: مفاهیم و زیرساخت‌ها*. تهران: کتابدار.
- رضازاده مهری، م. ح. (۱۳۸۹). *ابزارهای مدیریت دانش*. تهران: موسسه فرهنگی هنری پردازش هوشمند علائم.
- سلیمانی، آ.، فهیم‌نیا، ف.، نقشینه، ن.، و سلیمانی‌نژاد، ع. (۱۳۹۹). استفاده مجدد از داده‌های پژوهشی در ایران: شناسایی عناصر و الزامات. *پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات*، ۳۵(۳)، ۶۹۲-۶۶۳.
- عصاره، ف.، سام، ش.، و غائبی، ا. (۱۴۰۰). شناسایی ابعاد توسعه خدمات مدیریت داده‌های پژوهشی در مراکز علمی. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۲۴(۲)، ۱۱۱-۸۵.

- Liebowitz, J. (2009). *Knowledge retention: Strategies and solutions*. CRC Press, L.
- Nonaka., & Takeucht, H. (1995). *The knowledge-creating company*. Oxford: Oxford University.

کتابخانه و جامعه اطلاعاتی
Libraries and Information Society

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: ---

هدف درس:

تفہیم نقش و جایگاه کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی در جامعه اطلاعاتی

رئوس مطالب:

- تعاریف جامعه اطلاعاتی
- سیر تحول جامعه اطلاعاتی
- شاخص‌های جامعه اطلاعاتی
- بازیگران جامعه اطلاعاتی
- جایگاه اطلاعات در جامعه اطلاعاتی
- نقش سواد اطلاعاتی
- نقش کتابخانه‌ها در دستیابی افراد به اطلاعات دقیق
- کارکردها و وظایف کتابداران

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- باکلند، م. (۱۳۹۹). *اطلاعات و جامعه*. ترجمه محسن نوکاریزی. تهران: چاپار.
- داورپناه، م. ح.، و آرمیده، م. (۱۳۹۱). *اطلاعات و جامعه*. تهران: چاپار؛ دبیرش.
- رابرت، ح. (۱۳۹۹). *جامعه اطلاعاتی*. ترجمه داود آقارفعی. تهران: ثانیه.

- شعبانی، ا.، و چشمه سهرابی، م. (۱۳۸۶). *علم اطلاعات و جامعه*. تهران: چاپار؛ دبیزش.
- کلوس، س. (۱۳۹۵). *کلان داده‌ها: جامعه اطلاعاتی*. ترجمه سیدعلی اصغر رضوی، زیبا محمدزاده، محمد کاردان نشاطی. تهران: اساطیر پارسی؛ چاپار.
- محسنی، م. (۱۳۸۶). *جامعه‌شناسی جامعه اطلاعاتی*. تهران: دیدار.
- وبستر، ف. (۱۳۹۰). *نظریه‌های جامعه اطلاعاتی*. ترجمه مهدی داودی. تهران: وزارت امور خارجه.
- Duff, A. S. (2012). *A normative theory of the information society*. London: Routledge.
- Jacquart, R. (2004). *Building the information society*. New Mexico: Springer.

منابع فرعی:

- جاوید، م. (۱۳۹۴). *مبانی جامعه اطلاعاتی*. شیراز: مؤلفان فرهیخته.
- حسن‌زاده، م.، و نویدی، ف. (۱۳۸۸). *عصر اطلاعات و دولت دسترس‌پذیر*. تهران: کتابدار.
- معتمدنژاد، ک. (۱۳۸۹). *جامعه اطلاعاتی: اندیشه‌های بنیادی، دیدگاه‌های انتقادی و چشم‌اندازهای جهانی*. تهران: میراث قلم.
- مهدی‌نور، ح.، و فتحیان، م. (۱۳۸۶). *پیش به سوی جامعه اطلاعاتی*. تهران: دیباگران.
- نجفقلی‌نژاد، ا.، حسن‌زاده، م.، و صادق‌زاده، ع. (۱۳۹۰). *دنیای مجازی*. تهران: کتابدار.
- Black, A., Muddiman, D., & Plant, H. (2007). *The early information society*. London: Routledge.
- Hassan, R. (2013). *The information society: Cyber dreams and digital nightmares (Digital media and society)*. Cambridge: Polity.
- Hassan, R. (2008). *The information society cyber. Dreams and digital nightmares*. Cambridge: Polity Press.
- Haynes, G. (2016). *Data center infrastructure & organization*. Lake Charles, LA: Americana Press.
- Mosco, V. (2008). *Knowledge workers in the information society*. Lexington, Mass: Lexington Books.

طراحی فضا و معماری کتابخانه‌های دانشگاهی

Architecture and Design of Academic Libraries

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش‌نیاز: --

هدف درس:

شناخت مسائل، سبک‌ها و ویژگی‌های طراحی فضای داخلی و معماری کتابخانه‌های دانشگاهی؛ نحوه محاسبه و استقرار وسایل و تجهیزات بر اساس استانداردهای کتابخانه‌های دانشگاهی؛ و نحوه دل‌انگیز سازی فضای کتابخانه‌های دانشگاهی

رئوس مطالب:

- اهمیت طراحی فضا در کتابخانه‌های دانشگاهی
- انواع سبک‌های معماری کتابخانه‌های دانشگاهی
- ملاحظات طراحی فضای بیرونی کتابخانه
- ملاحظات طراحی فضای داخلی کتابخانه
- مراحل برنامه‌ریزی پروژه ساختمان یک کتابخانه دانشگاهی
- مسائل اساسی در طراحی داخلی کتابخانه دانشگاهی
- استانداردهای وسایل و تجهیزات کتابخانه‌های دانشگاهی در ایران و جهان
- ملاحظات مربوط به ایمنی فضای کتابخانه

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: دارد

منابع اصلی:

- براون، ک. (۱۳۸۹). *طراحی فضای داخلی کتابخانه*. ترجمه نصرت ریاحی و اعظم اتحادی. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- تعاونی، ش.، سلطانی، پ.، حریری، م.، و مهرداد، ج. (۱۳۸۰). *استانداردهای کتابخانه‌های دانشگاهی ایران*. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.
- حسامی، س. ا. (۱۳۹۹). *راهکارهای طراحی باغ- کتابخانه از منظر تلفیق با طبیعت*. تهران: آرمان دانش.

- عازم، پ. (۱۳۸۶). *ساختمان و تجهیزات کتابخانه: مدیریت و برنامه‌ریزی*. تهران: کتابدار.

- Leighton, P. D., & Weber, D. C. (2000). *Planning academic and research library buildings* (3rd ed.). New York: American Library Association.
- Smith, K. M., & Flannery, J. A. (2007). *Library design*. New York: teNeues.
- Webb, T. D. (2000). *Building libraries for the 21st century*. North Carolina: McFarland.

منابع فرعی:

- اندیشمند، ع. م. (۱۳۹۸). *پایداری اجتماعی و معماری کتابخانه‌های آینده*. یزد: تفکر طلایی.
- تعاونی، ش. (۱۳۹۴). *استانداردهای وسایل و تجهیزات کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی*. تهران: کتابدار.
- همایش ملی ایمنی در کتابخانه‌ها (نخستین: ۱۳۹۴: تهران). *ایمنی در کتابخانه‌ها: مجموعه مقاله‌های همایش ملی ایمنی در کتابخانه‌ها*. به کوشش امیررضا اصنافی، مهدی رحمانی. [برگزارکننده همایش] گروه و انجمن علمی - دانشجویی علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی.
- یارمحمدی، ع. (۱۳۹۷). *ساختمان کتابخانه‌ها*. تهران: خانه تاسیسات.
- یعقوبی، م. (۱۳۹۷). *طراحی ساختمان کتابخانه‌ها*. تهران: تامر.
- Sannwald, W. W. (2009). *Checklist of library building design of considerations* (5th ed.). New York: American Library Association: 15.

حقوق مالکیت فکری

Intellectual Property Rights

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش‌نیاز: ---

هدف درس:

تسلط بر مفاهیم پایه، نظریه‌ها، و انواع مالکیت معنوی و فکری و مصادیق آن در عرصه اطلاع‌رسانی و فناوری‌های مربوطه

رئوس مطالب:

- حق مالکیت آثار منتشره، سرمایه فکری، دریافت مجوز فکری، مهندسی معکوس، جنبه‌های قانونی
- محدودیت‌ها و استثنای حق تألیف، حقوق مالکیت فکری در عصر الکترونیک: اشتراک فایل
- ارزیابی دارایی فکری، آموزش دارایی فکری، دارایی‌های غیر ملموس، و انواع دارایی‌های فکری
- طرح صنعتی، دانش فنی (Know how)، حقوق معنوی، پروانه ثبت اختراعات
- مدل بهره‌برداری (Utility model)، حق ویژگی فردی (Personality Rights)، حق عیان‌سازی (publicity right)، حق محرمانگی (privacy right)
- پوشش و نمای ظاهری (Trade dress)، راز تجاری (Trade secret)، نشان تجاری (Trade mark)، دانش بومی و سنتی (Traditional Knowledge)
- دارایی‌های فکری حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی: حق مولف، حق پایگاه داده‌ها، حق مالکیت فکری بومی
- نرم‌افزارهای منبع باز (Open-source-software)، نام دامنه
- انتقادات مالکیت فکری، تناقض اطلاعاتی آرو (Arrow information paradox)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- حمایت از حقوق مالکیت فکری در محیط اینترنتی. مجری طرح محسن صادقی، معاونت پژوهشی و آموزش، گروه مطالعات و پژوهش‌های حقوق اقتصادی و بازرگانی؛ مسئول طرح: محمود صادقی، همکار طرح هدی شکیب‌منش. تهران: موسسه مطالعات و پژوهش بازرگانی، ۱۳۸۶.

- قانون مالکیت فکری فرانسه و آلمان (آثار ادبی و هنری): همراه با شرح تفسیر مقررات راجع به مالکیت فکری نرم‌افزارها. ترجمه ستار زرکلام. تهران: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، معاونت امور اداری، مالی و منابع انسانی، مرکز مدارک علمی، موزه و انتشارات، ۱۳۸۴.
- نوروزی، ع، ل. (۱۳۸۱). *حقوق مالکیت فکری؛ حق مولف و مالکیت صنعتی*. تهران: چاپار.
- Merges, Robert P., Peter S. Menell. Mark A. Lemley. (2009). *Intellectual property in the new technological age* (5th ed.). New Delhi: Aspen Publishers.

منابع فرعی:

- استادی، ک. (۱۳۹۸). *مالکیت فکری و ایده برداری*. قم: ارزشمند.
- توکلی، ه. (۱۳۹۵). *مالکیت فکری و ثبت اختراع*. تهران: موسسه آموزشی تالیفی ارشدان.
- Mazziotti, G. (2010). *EU digital copyright law and the end-user*. New York: Springer.
- McJohn. S. M. (2008). *Intellectual property: Examples & explanations* (3rd ed.). New York: Wolters Kluwer Law & Business.
- Van, L. (2008). *Intellectual property and open source: A practical guide to protecting code*. California: O'Reilly Media.

طراحی و توسعه کتابخانه دیجیتال

Design and Development of Digital Libraries

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱ حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: --

هدف درس:

ارتقا مهارت و شناخت دانشجویان از اصول، استانداردها، نرم افزارها و روش های نوین مورد استفاده در ایجاد کتابخانه های دیجیتالی و ارزیابی آنها

رئوس مطالب:

- اصول و مباحث نظری در باب کتابخانه های دیجیتال (تعریف ها، مفاهیم، سیر تحول و ...)
- برنامه ریزی، گزینش و مجموعه سازی (و تعیین اولویت ها) در کتابخانه های دیجیتالی
- معماری، نرم افزار و پروتکل های کتابخانه های دیجیتالی
- سخت افزارها، نرم افزارها و ابزارهای تولید انواع منابع دیجیتالی (artwork, texts, images, sound, artifacts); انواع فرمت-ها و شیوه های اسکن کردن و قابلیت های هر یک
- رابط کاربر در کتابخانه های دیجیتالی، قابلیت های جستجو و نمایش اطلاعات
- مدیریت دستیابی و امنیت اطلاعات؛ حق مولف در کتابخانه های دیجیتالی
- ارزیابی کتابخانه های دیجیتالی
- آشنایی با برخی از طرح های مهم کتابخانه های دیجیتالی در ایران و سایر کشورها (تحلیل ساختار، محتوا، قابلیت های ذخیره و بازیابی اطلاعات در آنها)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- پنی، د، بیرد، ج، و هولند، م. (۱۳۹۵). کتابخانه های دانشگاهی و محیط های یادگیری دیجیتال. ترجمه مریم فلاح، فائزه دلقدنی و شهلا رضوانی. همدان: سپهر دانش.

- دال، م.، باترجی، ک.، و اسپالتی، م. (۱۳۹۲). کتابخانه‌های دیجیتال: یکپارچه‌سازی محتوا و سیستم‌ها. ترجمه مهدی علی پور حافظی، یعقوب نوروزی، حمیدرضا رادفر. تهران: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران؛ چاپار.
- علیپورحافظی، م. (۱۳۹۰). ایجاد و نگهداری کتابخانه‌های دیجیتالی: مبانی نظری، محتوا، ساختار، سازماندهی، استانداردها و هزینه‌ها (همراه با نگاهی به برخی از کتابخانه‌های دیجیتالی خارجی و داخلی). مشهد: آستان قدس رضوی، سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد.
- علیپورحافظی، م. (۱۳۹۰). کتابخانه‌های دیجیتال: مبادله اطلاعات. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- گوبال، ک. (۱۳۸۳). کتابخانه‌های دیجیتالی در عصر اطلاع‌رسانی الکترونیکی. ترجمه علیرضا رستمی کومه. تهران: چاپار.
- نبوی، ف.، و فتاحی، ر. (۱۳۸۴). کتابخانه‌های دیجیتالی: مبانی نظری. مشهد: آستان قدس رضوی، سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد.
- Dale, P., Beard, J., & Holland. M. (2011). *University libraries and digital learning environments*. Farnham, Surrey, England: Burlington, VT: Ashgate.
- Papy, F. (2008). *Digital libraries*. London: ISTE Ltd; Hoboken, Nj: John Wiley & Sons.
- Witten, I. H., Bainbridge, D., & Nichols, D. M. (2010). *How to build a digital library* (2nd ed). Amsterdam: Elsevier.

منابع فرعی:

- آرمز، و. (۱۳۸۱) کتابخانه‌های دیجیتالی. ترجمه زهیر حیاتی و هاجر ستوده. تهران: کتابدار.
- دیگان، م.، و تانر، س. (۱۳۸۲). آینده دیجیتالی کتابخانه‌ها: راهبردهایی برای عصر اطلاعات. ترجمه عباس گیلوری. تهران: دبیزش؛ چاپار.
- رضایی شریف‌آبادی، س. (۱۳۸۱). کتابخانه‌های دیجیتالی: گزیده مقالات همایش سراسری به سوی کتابخانه‌ای دیجیتال. تهران: کتابدار.
- کردان نشاطی، س. م. (گردآورنده و مترجم). (۱۳۸۲). کتابخانه‌های دیجیتال (مجموعه مقالات). تهران: چاپار.
- Aqosti. M. (2007). *Information access through search engines and digital libraries*. New York: Springer.
- Earnshaw, R., & Vince, J. (2008). *Digital convergence: Libraries of the future*. London: Springer.
- Lesk, M. (1997). *Practical digital libraries: Books, bytes and bucks*. San Francisco, CA: Morgan Kaufmann publishers.
- Reese, T., & banerjee. K. (2008). *Building digital libraries: A how-to-do il manualry*. New York: Neal-Schuman Publishers.
- Skinner, K., & Halbert, M. (2008). *Strategies for sustaining digital libraries*. Atlanta, Ga.: Emory University Digital Library Publications.

مدیریت اسناد و آرشیو

Documents and Archives Management

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱
نوع درس: اختیاری	حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین: پیش‌نیاز: --

هدف درس:

تسلط بر ابعاد و روش‌های مدیریت آرشیوها و منابع آرشیوی

رئوس مطالب:

- مدیریت اسناد و مدیریت آرشیو و مدیریت اسناد الکترونیکی
- فراهم‌آوری و انتقال منابع آرشیوی
- اصول حفاظت، نگهداری و ارزشیابی
- تنظیم و توصیف، بازیابگرها و فهرست‌های آرشیوی
- سیاست‌های دسترسی
- اطلاع‌رسانی و ارتباطات
- آرشیوهای دانشگاهی
- آرشیوهای دیداری و شنیداری

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- دیانی، م. ح. (۱۳۹۳). مقدمه‌ای بر آرشیو. مشهد: کتابخانه رایانه‌ای.
- عزیزی، غ. (۱۳۹۹). مدیریت اسناد الکترونیکی اداری. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- فدائی، غ. ر. (۱۳۹۸). مقدمه‌ای بر شناخت اسناد آرشیوی. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت). تهران.
- کوک، ا. (ویرایشگر). (۱۳۹۰). اصول ایفلا برای حفاظت و نگهداری از مواد کتابخانه‌ای. ترجمه حبیب‌الله عطیمی. تهران: کتابدار؛ سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.

- Purcell, A. D. (2019). *The digital handbook: A guide to creation, management, and preservation*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield Publishers.
- Smallwood, R. F., & Williams, R. F. (2013). *Managing electronic records: Methods, best practices, and technologies*. Hoboken, NJ: Wiley.

منابع فرعی:

- رضایی شریف‌آبادی، س.، و نیکو منظری، ن. (۱۳۸۸). آرشیو، کتابخانه و موزه: وجوه اشتراک و افتراق: مجموعه مقالات هشتمین همایش سراسری انجمن علمی، دانشجویی کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه الزهراء(س) - ۱۹ و ۲۰ اردیبهشت ۱۳۸۶. تهران: کتابدار.
- رود، ژ. م.، ژنو، پ.، و امانوئل، پ. (۱۳۸۴). *حفظ میراث دیجیتالی: تحلیلی بر روش‌ها و چالش‌ها*. ترجمه فرزانه شادانپور. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.
- عزیزی، غ. ر. (۱۳۸۸). *شورای جهانی آرشیو: شاخه جنوب و عرب آسیا*. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.
- فدایی عراقی، غ. ر. (۱۳۸۴). *مدیریت یادنامه‌ها (آرشیوها)*. تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات و چاپ.
- Clapson, M. (2009). *The routledge companion to Britain in the twentieth century*. London: British Library.
- Feather, J. (2004). *Managing preservation for libraries and archives*. Hunts: Burlington Ashgate.
- Gupta, M. (2008). *Archives and record management*. New Delhi: Global India Publications PVT.
- Singh, A. R. (2001). *Information management in archives and libraries*. New Delhi: Aakar Books.

مدیریت منابع اطلاعاتی

Information Resources Management (IRM)

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱
نوع درس: اختیاری	حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین: پیش‌نیاز: --

هدف درس:

کسب دانش در زمینه مدیریت منابع اطلاعاتی (الکترونیکی و چاپی) از قبیل اصول و نظریه‌های گزینش، فراهم‌آوری و ارزیابی، شیوه‌های تشکیل و قیمت‌گذاری منابع اطلاعاتی الکترونیکی از طریق ائتلاف و انواع اصطلاح‌ها و مفاهیم مرتبط با خرید و مدیریت این نوع منابع اطلاعاتی

رئوس مطالب:

- شناخت انواع منابع اطلاعات به‌منظور گزینش، فراهم‌آوری و ارزیابی آن‌ها در چارچوب هدف‌ها و مأموریت‌های سازمان
- آشنایی با نشر الکترونیکی، منابع الکترونیکی و ویژگی‌های آن‌ها
- شناخت سازمان‌های تولیدکننده اطلاعات؛ شناخت انواع ناشران و کارگزاران منابع اطلاعاتی
- مدل‌های قیمت‌گذاری منابع اطلاعاتی در خریده‌ها
- ائتلاف (کنسرسیوم) و مفهوم آن؛ اشتراک منابع و خریدهای ائتلافی؛ دلایل شکل‌گیری ائتلاف‌های خرید در کتابخانه‌ها؛ منابع اطلاعاتی قابل خرید از طریق ائتلاف
- معیارها و شاخص‌های انتخاب و ارزیابی منابع اطلاعاتی الکترونیکی
- مسائل اجرایی و اقتصادی مدیریت منابع اطلاعاتی
- مهم‌ترین ائتلاف‌های خرید منابع اطلاعاتی در ایران؛ مهم‌ترین ائتلاف‌های بین‌المللی خرید منابع اطلاعاتی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- علیدوستی، س. (۱۳۸۰). اشتراک منابع و همکاری بین کتابخانه‌ها. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
- علی‌بیگ، م.، و دمرچی‌لو، م. (۱۳۹۰). خرید ائتلافی منابع علمی. تهران: کتابدار.

- فتاحی، ر.، منصوریان، ی.، و ارسطوپور، ش. (۱۳۸۴). مدیریت نشریه‌های ادواری: جنبه‌های نظری و کاربردی گزینش، فراهم‌آوری، سازمان‌دهی و ارائه خدمات ادواری‌ها (ویرایش ۲). تهران: دبیزش.
- فرشید نژاد، م. ر. (۱۳۸۴). آشنایی با مبانی و اصول مدیریت منابع اطلاعاتی (IRM) و نقش آن در مدیریت سازمان‌ها. تهران: آدینه.
- لی، ا. (۱۳۸۳). مجموعه‌سازی منابع الکترونیکی (راهنمای عملی). ترجمه محمد زره‌ساز و علیرضا اسفندیاری مقدم. مشهد: کتابخانه رایانه‌ای.
- نشاط، ن. (۱۳۷۹). نظام‌های همکاری بین کتابخانه‌ای. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- Information Resources Management Association. (2010). *Information resources management: concepts, methodologies, tools, and applications*. New York: IGI Global

منابع فرعی:

- سیوئل، ف. ج. (۱۳۷۷). اشتراک منابع. ترجمه حسین مختاری معمار. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
- گاردنر، ر. (۱۳۷۶). مجموعه‌سازی: پیدایش، گزینش و گسترش مواد کتابخانه‌ای. ترجمه اسدالله آزاد. مشهد: آستان قدس رضوی، بنیاد پژوهش‌های اسلامی.
- محسنی، ح. (۱۳۸۲). مجموعه‌سازی و خدمات تحویل مدرک (ویرایش ۲). تهران: کتابدار.
- میلارد، ا. (۱۳۸۸). مقدمه‌ای بر پیایندها و نشریه‌های ادواری. ترجمه عباس گیلوری، سعید غفاری و ابوالفضل هاشمی. تهران: دبیزش.
- Hall, M. (2008). *Library consortia: a brief overview*. Topics in Scholarly Communications. Issue 1. [Online]. Retrieved from <http://ojs.library.ubc.ca/index.php/libr559/article/download/153/189>
- Information Resources Management Association (2010). *Information resources management: concepts, methodologies, tools and applications*. USA: IGI Global.
- Khosrow-Pour, D. B. A. (Ed.). (2007). *Innovative technologies for information resources management* (Vol. 3). USA: IGI Global.
- Patra, N. K. (Ed.). (2013). *Progressive trends in electronic resource management in libraries*. USA: IGI Global.

متون تخصصی انگلیسی

Special Texts in English

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -- حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش‌نیاز: --

هدف درس: آماده ساختن دانشجو برای تلخیص، درک و ترجمه متون تخصصی انگلیسی حوزه مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی

رئوس مطالب:

- خواندن و درک مفاهیم متون پیشرفته تخصصی حوزه مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی
- گسترش واژگان تخصصی حوزه مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی و معادل‌سازی برای آنها
- ترجمه متون تخصصی انگلیسی به فارسی و ترجمه متون تخصصی فارسی به انگلیسی حوزه مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی
- درک متون انگلیسی حوزه مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی و خلاصه‌نویسی آنها به انگلیسی
- تمرکز بر مباحث حوزه مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

با توجه به اهداف درس، پیشنهاد می‌شود مدرسان محترم، مجموعه‌ای از مقالات مندرج در مجلات انگلیسی زبان تخصصی حوزه مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی را به همراه متونی منتخب از وبگاه‌های معتبر تخصصی رشته (به زبان انگلیسی) همانند وبگاه کتابخانه کنگره، وبگاه کتابخانه بریتانیا و وبگاه ایفلا، به فراخور برای این درس انتخاب و در اختیار دانشجویان قرار دهند.

Rubin, R. E. (2017). *Foundations of library and information science*. Chicago: American Library Association.

Rudd, P. D. (2018). *Academic Librarianship Today*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield.

علت بازنگری

با توجه به تغییرات مستمر در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، طرح مباحث جدید و آماده‌سازی دانش‌آموختگان آن جهت بازار کار مطابق با شرایط روز رشته؛ برنامه کارشناسی ارشد رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی مورد بازنگری قرار گرفت. برخی از سرفصل‌ها و منابع دروس دوره کارشناسی ارشد این گرایش نیازمند بازنگری و همچنین برخی دروس با توجه به شرایط حاکم بر رشته، نیازمند بازتعریف بود. در مواردی نیز متناسب با نیاز و شرایط رشته، دروس جدیدی تعریف شد.

چارچوب اولیه بازنگری کنونی، برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد مصوب سال ۱۳۹۱ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است. همچنین در این بازنگری از برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد (بازنگری سال ۱۳۹۹) نیز استفاده شده است.

عمده تغییرات در دوره کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی دانشگاه اصفهان مشتمل بر تغییر در نوع درس (تخصصی و اختیاری)، حذف و ادغام دروس، تغییر عنوان، تصحیح و تکمیل سرفصل و منابع، و تعریف ۳ عنوان درس جدید مطابق با نیازهای روز رشته و جامعه است.

۱- جدول تطبیقی دروس مشترک

توضیحات	استاد بازنگاری کننده درس	دروس جدید		نام درس	دروس قدیم		نام درس	
		تعداد واحد			تعداد واحد	تعداد واحد		
		عملی	نظری			عملی		نظری
تغییر عنوان و به روز رسانی محتوا و منابع	گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی	-	۲	آمار استنباطی پیشرفته	۱	۱	آمار در کتابداری و علم اطلاعات	
به روز رسانی محتوا و منابع	گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۱	۱	روش تحقیق در علم اطلاعات و دانش‌شناسی	-	۲	روش تحقیق در علم اطلاعات و دانش‌شناسی	
به روز رسانی محتوا و منابع	گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۱	۱	ذخیره و بازیابی اطلاعات	۱	۱	ذخیره و بازیابی اطلاعات	
جدید	گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۱	۱	داده‌کاوی	-	-	-----	
جدید	دکتر مرتضی محمدی استانی	۱	۱	تولید محتوا در وب (پیشرفته)	-	-	-----	
تغییر عنوان، به روز رسانی محتوا و منابع- جابجایی از انتخابی به مشترک	گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۱	۱	روش‌های بازنمایی اطلاعات	۱	۱	نمایه سازی و چکیده نویسی	

۲- جدول تطبیقی دروس تخصصی

توضیحات	استاد بازنگاری کننده درس	دروس جدید		دروس قدیم		
		تعداد واحد		نام درس	تعداد واحد	
		نظری	عملی		نظری	عملی
تغییر عنوان و به روز رسانی محتوا	گروه علم اطلاعات و دانش شناسی	۲	-	مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی	۲	در کتابخانه‌های دانشگاهی
تغییر عنوان و به روز رسانی محتوا	گروه علم اطلاعات و دانش شناسی	۲	-	خدمات اطلاعاتی در کتابخانه‌های دانشگاهی	۲	خدمات اطلاعاتی پیشرفته
ادغام، تغییر عنوان و به روز رسانی محتوا	گروه علم اطلاعات و دانش شناسی	۱	۱	نظام‌های اطلاعاتی در کتابخانه‌های دانشگاهی	۱	ارزشیابی نظام‌ها و خدمات اطلاعاتی / نظام‌های اطلاعاتی مدیریت
تغییر عنوان و به روز رسانی محتوا	گروه علم اطلاعات و دانش شناسی	۱	۱	کاربرد حوزه‌های سنجشی در ارزیابی پژوهش	۱	کاربردهای علم‌سنجی در ارزیابی پژوهش
تغییر عنوان و به روز رسانی محتوا و منابع	دکتر منصوری و گروه	۲	-	مدیریت دانش و داده‌های پژوهشی دانشگاه	۲	مدیریت دانش سازمانی

۳- جدول تطبیقی دروس اختیاری

توضیحات	استاد بازنگاری کننده درس	دروس جدید		دروس قدیم			
		تعداد واحد		نام درس	تعداد واحد		
		عملی	نظری		عملی	نظری	
به روز رسانی محتوا و منابع	گروه علم اطلاعات و دانش شناسی	-	۲	کتابخانه و جامعه اطلاعاتی	-	۲	کتابخانه و جامعه اطلاعاتی
به روز رسانی محتوا و منابع	گروه علم اطلاعات و دانش شناسی	-	۲	طراحی فضا و معماری کتابخانه‌های دانشگاهی	-	۲	طراحی فضا و معماری کتابخانه‌های دانشگاهی
به روز رسانی محتوا و منابع	گروه علم اطلاعات و دانش شناسی	-	۲	حقوق مالکیت فکری	-	۲	حقوق مالکیت فکری
به روز رسانی محتوا و منابع	گروه علم اطلاعات و دانش شناسی	۱	۱	طراحی و توسعه کتابخانه دیجیتال	۱	۱	طراحی و توسعه کتابخانه دیجیتال
به روز رسانی محتوا و منابع	گروه علم اطلاعات و دانش شناسی	۱	۱	مدیریت اسناد و آرشیو	-	۲	مدیریت اسناد و آرشیو
به روز رسانی محتوا و منابع	گروه علم اطلاعات و دانش شناسی	۱	۱	مدیریت منابع اطلاعاتی	-	۲	مدیریت منابع اطلاعاتی
جدید	گروه علم اطلاعات و دانش شناسی	-	۲	متون تخصصی انگلیسی	-	-	-----

